

Teesie

Däkköjimmäs

2005 / 4 (33)

REDAKCIJOS SKILTIS

Baltas duonos slėpinys

Kaip Jums pavyksta prakalbinti Eucharistijos slėpinį?

Gal Viešpatys Jums prabyla adora-
cijoje, savo papras-
tumu ir tyla sunkioje
maldoje? Tada min-
tys taip mėgsta vis
kibti ir vedžioti prie
mūsų darbų, planų,
pomėgių, kasdien
sutinkamų žmonių.
Minčių it įkyrių mu-
sių lengvai šalin ne-
nuvysi. Savo tyloje
maldoje Viešpaties saulei su dėkin-
gumu leidžiame nušviesti visus mūsų
gyvenimo užkaborius.

Dvasios tėvai dažnai ateinantiems
į Šv. Mišias pataria: Mišios tebus kaip
pirmosios. Įprasti pagraudenimai?
Galbūt. Tačiau niekur kitur nei man,
nei Tau nebus tiek paguodos ir ramy-
bės, džiaugsmo ir suraminimo, stipry-
bės ir ištvermės, drąsos ir pasiryži-
mo, o tik šiame gabalėlyje duonos.
Tai tampa aišku tik tada, kai iš tiesų
išalkusia, meilės pasiilgusia širdimi
priimame Eucharistiją kaip padėką už
visa, kas mus ištinka.

Jėzų baltoje duonoje kunigams ir
klerikams dovanota galimybė sutikti ir
kitaip. Pavyzdžiui, kai dalini Komuniją,
išgyveni kažką neįprasto. Kiekvienas
prisimena, kaip drebėjo rankos pirmą-
kart dalinant Viešpaties kūną.

Kai su baltu paplotėliu atsistoji
prieš žmones, pastebi žmonių veidus,
akis, ištiestas, sukryžiuotas ar tiesiog
nuleistas rankas. Dar įdomesni kartais
būna žmonių atsakymai. Labai dažnai
žmonės taria: „Amen“. Kartą viena
moteris ištarė: „Garbė Jėzui Kristui“.
O kita nusišypsojo ir pasakė: „Ačiū“.

Kartais žmonės nesako nieko. Gal
jie netiki, kad baltame duonos gaba-
lėlyje gali pasislėpti Dievas? O gal šio
didžio slėpinio akivaizdoje tiesiog ne-
tenka amo?

Dalindamas Komuniją kartą ir aš
netekau amo, kai kukli močiutė, prie-
jusi Komunijos, tarė: „Tikiu“. Tą dieną
neatsiminiau jokios minties iš kunigo
pamokslo, o tik tą vieną žodį: „Tikiu“.

Tokia didelė žmonių įvairovė ir vi-
siems tas pats vienintelis Jėzus. Į
kiekvieno gyvenimą, pašaukimą ir
tarnystę...

Saulius Bužauskas

IN MEMORIAM

Minių minios visada su dideliu entuziazmu plūdo į popiežiaus Jono Pauliaus II aukojamas Šv. Mišias. Neskubėdamas, labai pagarbiai šv. Petro įpėdinis iškeldavo Ostiją ir trumpam atsigrėždavo į visas pasaulio šalis, kad kiekvienas daugiataukstan-
tinės tikinčiųjų minios maldininkas galėtų pagarbinti už visus numirusį ir prisikėlusį,
nuolat mus stiprinantį Viešpatį.

O kiek ilgai jo melstasi prieš Švč. Sakramentą! Dieną ir naktį, darbo ir poilsio laiku, netgi per trum-
pas posėdžių, audiencijų, konferencijų pertrau-
kėles. Labai nuoširdžiai dėkojame Dievui už tokį
tikėjimo pavyzdį. Popiežius mokėjo gilų tikėjimą Eu-
charistija susieti su savo tarnyste žmonėms.

Mat jis labai mylėjo...

*Keletas akimirų iš nepamirštamų susitikimų su Po-
piežiumi*

Kai pirmąsyk buvo surengta Popiežiaus au-
diencija tautiečiams, jis savo kalbą užbaigė tokiais
žodžiais:

– Daugiau nieko nesakysiu, nes jei dar ką
nors pridėsiu, tai vėliau tikrai turėsiu reikalų su Tikė-
jimo mokymo kongregacija.

Vieną kartą pas Popiežių atvyko bičiulis kunigas. Popiežius labai nudžiugo ir
savo svečiui sako:

– Luktelk minutėlę. Dabar dar turiu truputį *papopiežiauti*.

– Šventasis Tėve, kiek aš daug turiu rūpesčių su Jūsų Šventenybe, – aimanavo
Popiežiui kasdieniniuose darbuose talkinanti vienuolė.

– O, miela sese, bet kiek aš turiu vargo su savo šventenybe...

Kartą dar vyskupas Karolis Wojtyła pasaulietiška apsirengęs vaikščiojo po kal-
nus ir sutiko vietinį žmogelį, kuris nematyto prašalaičio pasiteiravo:

– Kas Tamsta būsitate?

– Esu vyskupas, – šyptelėjo Karolis Wojtyła.

– Jei Tamsta vyskupas, tai aš jau popiežius, – pasipiktino kaimietis.

Popiežius atvyko į vieną mokyklą. O ten – daugybė vaikų. Jis jų ir klausia:

– Tai Jums tikriausiai šiandien nėra pamokų?

– Taip, mums atostogos! – nudžiugo vaikai.

– Vadinasi, Popiežiui pas jus reikia dažniau atvažiuoti, – tarė Šventasis Tėvas.

Kai Šventasis Tėvas atleido tam, kuris į jį pasikėsino, pas vieną vyskupą, dir-
bantį Romoje, atėjo Popiežiaus tautietis ir įtikinėjo, jog matė ir žino, kas užpuolikiui
padavė ginklą ir liepė šauti. O vyskupas atšovė:

– O, tik nesakykite šito Šventajam Tėvui. Dar lieps už juos melstis...

Vienoje iš savo vizitacijų Popiežius susitiko su vaikais ir kalbėjo:

– Jūs esate jauni, o aš – jau senas.

– Ne, Tu ne senas! – šaukė vaikai

– Gal ir taip. Bet kai esu su jumis, tai tikrai suvaikėju, – replikavo Popiežius

Japonijoje prasidėjo Popiežiaus Šv. Mišios, tačiau neveikė mikrofonas. Popie-
žius savo sekretoriui ir sako:

– Žiūrėk, Stasy, tokia Japonija, tokia technika, o mikrofonai tai pavedė.

– Nuoširdžiai tikiuosi, kad Tautų apaštalas šv. Paulius mano keliones pripažins
kaip apaštalavimą, o ne kaip beprasmį bastymąsi, – sakė Popiežius susirinkusiems
vyskupams vienos savo piligriminės kelionės metu.

Parengė Franek JUSIEL (III k.)

DIEVO KARALYSTĖS LINK

Nenuobodus kelias popiežystės link...

Rašyti apie didelius žmones yra labai sunku. Ne tik todėl, kad užgriūva didelė atsakomybė, bet kad daug kas yra žinoma, nelengva rasti ką nors įdomaus. Vis dėlto pasitvirtina sena tiesa: kuo kilnesnis ir didesnis žmogus, tuo jo gyvenimo būdas, istorija yra kuklesnė ir paprastesnė. Ar galime šitai pasakyti ir apie mūsų Bažnyčios Tarnų Tarną Benediktą XVI? pirma-

Privačiu Benedikto XVI gyvenimu susidomėta visai nesenai. 1997 metais itališkai išleistuose prisiminimuose *Iš mano gyvenimo* jis rašo, kaip ankstyvoje vaikystėje vos per plauką nepaskendo tvenkinyje.

Pirmaisiais gyvenimo metais šeima dažnai persikraustydavo, nes tėvas dirbo policininku ir jį vis kur nors perkeldavo. „Aš nepriklausau žmonėms, kurie sukurti bendrabučiui“, – rašo Popiežius apie savo vaikystės patirtį gimnazijoje.

„Studijavau kaip norėjau, kūrėu savą vaikišką pasaulį. Studijų salėje išbūti su kitais 60 berniukų buvo kankynė.“

Vaikystėje Joseph Ratzinger labai nemėgo... sporto. Jį tiesiog labai kankino dvi privalomos sporto valandos, „nes aš sportui buvau visiškai negabus“.

Kai 1951 metais birželio 29 d. per kunigo šventimus Kardinolas Michael von Faulhaber uždėjo ant jo rankas, nuo altoriaus į centrinę Freizingo katedros navą nuskrido paukštelis. Šį nutikimą Joseph Ratzinger dažnai prisimena kaip svarbų padaršinimą: „Tai man buvo tarsi ženklas iš dangaus: tu esi teisingame kelyje.“

Dvasininko mokslinis darbas apie Bažnyčios mokytoją šv. Bonaventūrą 1956 buvo bežlungas. Dėl nesuipratimų su egzaminuotojais jis turėjo taisyti darbą ir gavo profesoriaus titulą tik iš antro karto. „Pasaulis man buvo begriūnas“, – prisiminė jis apie tai savo knygoje.

1968 m. išleistame Joseph Ratzinger *Krikščionybės įvade* įrašyti keli sakiniai apie Bažnyčios visuotinumą ir popiežiaus primatą, kurie vėlesniuose leidimuose buvo išbraukti. Lenkijos primas Stefan Wyszyński Joseph Ratzinger knygas buvo netgi uždraudęs skaityti. Kai kurie teologai mano, kad lygiai taip, kaip skirstomi didieji klasikai, taip galima kalbėti ir apie ankstyvąjį bei vėlyvąjį Ratzingerį.

Tai, kad jis turėtų tapti kardinolu, Joseph Ratzinger žinojo jau vaikų darželyje. Vyresnysis brolis Georg pasakoja, kad mažylis po Kardinolo Michael von Faulhaber apsilankymo jo anuometinėje gimtinėje Tittmoninge spon-taniškai pasakė: „Aš irgi būsiu kardinolas.“ Didžiausią įspūdį vaikui tada padarė puošnus dvasininko arnotas. Praėjo 45 metai ir tai tapo tikrove: 1977 metais Popiežius Paulius VI uždėjo jam raudoną kardinolo pijusę. Būdamas 50 metų, Joseph Ratzinger buvo vienas iš jauniausių kardinolų šių laikų Bažnyčios istorijoje.

Dėl savo minties skvarbumo ir iškalbingumo Benediktas XVI vieno Vokietijos laikraščio buvo pramintas *Auksaburniu*.

*Jėzau, Gyvenimo Viešpatie,
leisk man būti prieš Tave nieko nesakant ir auginti savo tikėjimą, viltį bei meilę. Tavo malonė tenušviečia mano gyvenimą, o žvilgsnis – teperkeičia širdį, kad ji plaktų vien Tau, ir mano tarnystė būtų vis panašesnė į Tavąją, Gerasis Ganytojai!*

BENEDIKTAS XVI

Mat jo žodžiai daugeliui smigo tiesiai į širdis. Be to, Hermano Hesės romanas *Narcizas ir auksaburnis* – viena mėgstamiausių Popiežiaus knygų. Romiečiai Popiežiui iškart po jo išrinkimo davė pravardę *Papa Ratz*, skambančią taip pat kaip ir įkyrius fotografus apibūdinantis žodis *paparazzi*.

Benedikto XVI pavardė jau nuo 1990 m. „įrašyta danguje“.

Kai, dar būdamas kardinolu, moksliniam tyrinėjimams jis atvėrė Vatikano archyvus, tada asteroidas Nr. 8661, skriejantis tarp Marso ir Jupiterio, šio dvasininko garbei pavadintas „Ratzinger“.

Benediktas XVI turi brolių Georg Ratzinger, su kuriuo lankė berniukų gimnaziją, retkarčiais krėsdavo pokštus, kartu studijavo teologiją, tą pačią dieną pašventinti kunigais.

Joseph Ratzinger tapo profesoriumi dar neturėdamas nė 30 metų. Vėliau išvyko į Romą, ėjo Tikėjimo mokymo kongregacijos prefekto pareigas. Jo brolis Georg Ratzinger studijavo bažnytinę muziką, dirbo Regensburgo katedros kapelmeisteriu. Šv. Petro bazilikoje Romoje, vykstant II Vatikano Susirinkimui, jis dirigavo seniausiam pasaulyje berniukų chorui, giedojusiam prieš 2000 vyskupų. Jaunas profesorius Joseph Ratzinger į amžinąjį miestą buvo atvykęs kaip Susirinkimo patarėjas. Kai Joseph Ratzinger 1977 metais Miuncheno katedroje buvo konsekruojamas Miuncheno – Freisingo vyskupu, giedojo, žinoma, brolio vadovaujamas choras. Pats Joseph Ratzinger turi pomėgį skambinti fortepijonu, ypač tada, kai ilgiau padirbėja kurijoje. Jau išrinktas popiežiumi keliskart ištrūko į savo senąjį butą, kad pagrotų mėgstamam instrumentui ir... aplankytų savo katiną.

2001 metais broliai Ratzingeriai Miuncheno katedroje šventė auksinį kunigystės jubiliejų. „Mano brolis kasmet apie 4 kartus atvyksta pas mane keletui dienų“, – sako Georg Ratzinger, Regensburgo emeritas. Dėl nusilpusio regėjimo vykti į Romą jau per sudėtinga. Susitikti su savo broliu norėtusi ir dažniau. Brolio išrinkimas popiežiumi šiam norui gali neleisti išsipildyti. Tačiau beveik kasdien jiedu įvairiomis temomis vis dar pasikalba telefonu.

Kęstutis PALIKŠA (III k.)

Seminaristai, nebijokit įsimylėti!

Be kunigų nebūtų Eucharistijos. O be Eucharistijos nereiktų ir kunigų. Tai visų mūsų pašaukimo ir tarnystės dalis. Todėl taip dažnai dvasios tėvai kviečia įsimylėti Jėzų, pasislėpusį baltame duonos gabalėlyje. Tik šis perkeistos duonos paplotėlis stiprins ir palaikys, kai kiti nesupras. Guos, kai liksime visai vieni. Taip norėtumsi surasti įkvepiančių pavyzdžių, kurie ir mus taip nuoširdžiai paskatintų prieš Eucharistiją nutilti, auginti savo tikėjimą ir sulaukti atsakymų. Per daug nesidarykime. Puikus Eucharistijos mokytojas čia pat. Tai – mūsų mylimas dėstytojas ir bičiulis, daugelio klierikų patarėjas, asmeninis dvasios tėvas Juozapas MINDERIS.

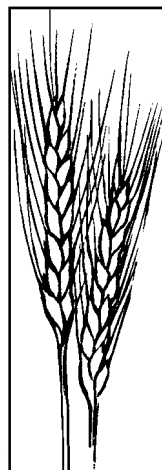
Ar patikėsite, kad mūsų tėvo Juozapo seneliai buvo lietuviai? Jis gimė Brazilijoje, išeivių iš Lietuvos šeimoje. Visa jo aplinka persmelkta lietuviškos dvasios. Jau nuo mažens senelių skatinamas puoselėjo dvi svajones: aplankyti Lietuvą ir tapti kunigu. Tada labai pabrėžtas Eucharistinis gyvenimas. Todėl Pirmajai Komunijai tėvas Juozapas buvo labai gerai pasiruošęs: „Aš labai laukiau, kol kunigas Komuniją įdės į burną. Tyloje suvokiau, kad čia yra Jėzus“. Nuo tos akimirkos iki šiol priėmęs Komuniją, niekada neskuba. Skaito Dievo žodį ar kalba malda, kad Kristaus atėjimas nebūtų grei-tai pamirštas ir neišblėstų.

Tėvas Juozapas vaikystėje namuose bandydavo atkartoti tai, ką darydavo kunigas. Senelis sakė, kad būtų laimingas, jei anūkas taptų kunigu. Juozapas susipažino su klebonu, labai šventu žmogumi. Todėl dar prieš pradinę mokyklą Juozapas ėmė mąstyti: „Noriu būti su Dievu, eiti pas Dievą. O žemėje, ko gero, labiausiai prie Dievo yra prisirišęs kunigas. Todėl ir aš noriu būti kunigu.“ Ilgai savo troškimo nedrįso pasakyti tėčiui. Paaugliui tėvas patarė užaugti. Juozapas įstojo į technikos mokyklą, įgijo inžinieriaus pagalbininko specialybę ir trejus su puse metų dirbo amerikiečių automobilių gamykloje. Tuomet subūrė draugų grupelę, vėliau tapusią pirmąja jo bendruomenėle, su kuria per pietus eidavo melstis ir kalbėdavo apie tikėjimą. Draugams nebuvo staigmena, kai 21 metų Juozapas su tėčio palaiminimu įstojo į Švč. Jėzaus Širdies kunigų broliją ir baigė seminariją. 1987 metų gruodžio 8-ąją, vos išventintas kunigu, savo tarnystę paaukojo Lietuvai ir ėmė skelbti, jog norėtų dirbti šiame krašte.

Netrukus po šventimų, tėvas Juozapas išvyko Romon, į *Biblicum*, studijuoti Šventojo Rašto. Prabuęs vos 3 mėnesius, Juozapas nebenorėjo tęsti studijų, nes pasitaikė pirmoji galimybė atvykti į Lietuvą. Jau tada troško pasilikti čia visą gyvenimą. Jis tiesiog įsimylėjęs Lietuvą. Tik įkalbėtas arki-vyskupo S. Tamkevičiaus SJ, sėkmingai baigė Šventojo Rašto studijas, be hebrajų ir graikų dar savarankiškai mokydamsis ir lietuvių kalbą.

Su džiaugsmu tėvas Juozapas prisimena savo primicijų Šv. Mišias 1987 metų gruodžio 9-ąją. Tai, anot jo, buvo viena gražiausių gyvenimo dienų. Kai atėjo metas aukos liturgijai, tėvas Juozapas pasijuto tarsi einąs į menę, kurioje Jėzus aukojo pirmąsias

Mišias. Buvo šventas ir šviesus jausmas. Eucharistijos teologija, anksčiau tik skaityta, nagrinėta, dabar vykdoma jo paties rankomis. Atrodė, kad visi kunigai, visi šventieji, anksčiau jį apšvietę, įtakoję ir drąsinę, buvo susirinkę čia, aplink altorių, ir drauge aukojo Šv. Mišias. Kai pirmą kartą iškėlė Ostiją, Juozapas jautėsi it liestų amžinybę.

Anot tėvo Juozapo, niekam niekada nebuvo lengva įtikėti Jėzaus buvimu Ostijoje. Žmonės, ypač jaunimas, šiandien ieško Dievo, yra imlūs mokymui. Tėvas Juozapas žmones tiesiog kviečia į adoraciją. Jei jis pats nepraktikuotų, nerodytų pavyzdžio, neužtektų visos teologijos, kad žmonės įtikėtų Jėzaus buvimu ostijoje. Adoracija aktuali šiuolaikinio pasaulio žmogui, slegiamam individualizmo, pasimetimo, abejingumo, prarasto pasitikėjimo artimu. Daug kas bijo atsiverti, parodyti savo jausmus, tačiau to ištroškusi alkana širdis. Kai žmogus atranda Kristų, prisipildo Dievo meilės. Per ryšį su Jėzumi ir su kitais žmonėmis. Todėl yra labai gera adoruoti po vieną. O dar geriau – su bendruomene, kurioje Jėzus gali pilnai veikti.

Tėvui Juozapui svarbi kiekviena šv. Mišių dalis. Ateidamas prie altoriaus kunigas nėra vienas, bet su bendruomene, kuri atiduodama Dievui. Tėvas šypsosi ir sako, kad jaunimui jo aukojamos Šv. Mišios yra per ilgos. Bet jis pats to nejaučia. Ši malda jam ne tik tarnystės, bet ir viso gyvenimo centras. Todėl kunigas stengiasi, kad po apeigų žmonės išeitų laimingesni, patyrę prisikėlimo malonę. Taip jie bus palaima namuose ir gatvėje sutiktiems žmonėms. Tikinčiųjų misija liudyti bus įvykdyta su kaupu.

Jei pasilieki su Eucharistija, tikrai pažinsi Jėzų ir nebus įmanoma nuo Jo atsitraukti. Todėl Šv. Mišios – tai dviejų mylinčiųjų troškimas: Kristus trokšta mus išgelbėti ir tai žinodami, mylime ir ateiname pas Jį. Taip visą gyvenimą turėsime patiprinimą, – Eucharistiją.

Seminaristai, nebijokit mąstyti apie bendrystę su Jėzumi ir įsimylėti Didžiosios savaitės įvykius. Kas įvyko tuomet, atiduodama į kunigų rankas. Šie tas gėrybes teikia žmonėms, kaip Jėzaus dovanojo apaštalams. Esame Kristaus bendruomenėlė, kurios vy-resnysis – pats Jėzus, keliaujantis drauge su mumis. Jėzus mus išrinko iš pasaulio ir dabar mes nebepriklausome vien tik sau ir savo planams. Verčiau galvo-kime, kad tapsime kunigais amžiams. Žmonės ieškos Dievo ir jiems duosime viltį.

Iš tėvo Juozapo klierikavimo patirties

*Svarbu turėti 3 baltus pamaldumus:
Ostijai, Marijai ir paklusimą Popiežiui.*

Parengė Mykolas SOTNIČENKA (I k.)

GABALĖLIS DANGAUS

Ilga adoracijos kelionė

Švenčiausiojo Sakramento adoracija – vėlyva Bažnyčios tradicija. Nuo pat krikščionybės pradžios laužoma eucharistinė duona, tikėta, jog Kristaus Kūnas ir Kraujas išlieka perkeistuose duonos bei vyno pavidaluose ir po eucharistinės aukos apeigų

Pirmaisiais amžiais adoracijos kultas nebuvo praktikuojamas. Kristaus Kūnas saugotas, kad būtų viatiku ligoniams. Net dėl ligos aukoje negalėjusieji dalyvauti tikintieji, priimdami Kristaus Kūną, gali vienyti vienos aukos bendrystėje. Apie Komuniją mirštantiems užsiminta I Ni-kėjos Susirinkimo aktuose. Mirštantys pagal seną tradiciją, Komuniją galėdavo priimti net keletą kartų. Pavyzdžiui, šventoji Melanija (+ 450) savo mirties dieną Komuniją priėmė net tris kartus iš Jeru-zalės vyskupo rankų.

Persekiojimo metais tikintieji galėdavo laikyti Švenčiausiąjį Sakramentą netgi namuose, kad kasdien stiprintųsi šiuo dangišku valgiu ir būtų narsiai pasiryžę priimti kankinystę. Jonas Chrizostomas bardavo tuos tikinčiuosius, kurie retai priimdavo Komuniją, sakydamas, jog tai tikėjimo atšalimo priežastis.

Švenčiausiojo Sakramento adoravimo kultas atsirado tik antrąjį tūkstantmečio pradžioje. Ankstyvaisiais amžiais Eucharistijos šventime dėmesys sutelktas į dalyvavimą Duonos laužyme. Bet XI a. prancūzų teologas Beranger de Tours (1005 – 1088) pradėjo skleisti teorijas, teigiančias, jog Kristaus buvimas Eucharistijoje yra tikrai simboliškas. Bažnyčios hierarchai pasmerkė šią poziciją. Vis dėlto X – XI a. Bažnyčioje buvo didelio apsileidimo amžiai, ypač dvasininkų luome. Tas periodas pasižymi net popiežių palaidu gyvenimu bei netvarka Vatikane. O Viešpaties atskas į šią situaciją buvo net keli stebuklai, patvirtinantys realiąją prezenciją Eucharistijoje. Pavyzdžiui, 1263 metais Bolsonoje (Italija) abejojančiam kunigui laužant Eucharistiją, iš jos ištryško kraujas ir tiesiog apipylė visą korporalą.

Priešindamiesi Beranger de Tours sukeltoms abejonėms bei beisivyraujančiam abejingumui Eucharistijai, tikintieji pradėjo reikalauti galimybės žvelgti į Ostiją, ją pagarbinti. Apie 1200 metus buvo įvesta pakylėjimo tradicija, kuri peraugo į adoraciją bei kitus Švč. Sakramento kultus ne Šv. Mišių metu. Ostijos pagarbinimas pakylėjimo metu taip išpopuliarėjo, kad netgi atsirado tam tikrų iškrypimų. Žmonės ateidavo tik į pakylėjimą, ar lakstydavo po įvairias Bažnyčias, kad pamatytų kuo daugiau pakylėjimų. Jei kunigas pakankamai aukštai Ostijos neiškeldavo, tikintieji šaukdavo: „Aukščiau, kelkite Ją aukščiau!“ Tomas Kempietis skatino

nepasilikti tik ties išoriniu įspūdžiu, bet širdyje giliau išgyventi susitikimą su Eucharistiniu Jėzumi. Tada atsiranda ir Dievo Kūno šventė bei procesijų su Švenčiausioju Sakramentu tradicija. Šventoji Julienne iš Mont-Cornillon (+1258) turėjo regėjimą, kuriame Viešpats prašė įsteigti kasmetinę šventę, kad Jis būtų pagarbintas Švenčiausiame Sakramente. Šis jos vėliau išsakytas apreiškimas sulaukė daug

kritikos, o vienuolė augustinietė Julienne buvo priversta apleisti vienuolyną. Bet buvo žmonių, kurie išgirdo ir priėmė šį Kristaus prašymą. Vienas jų vėliau tapęs popiežiumi Urbonu IV, ne tik įvedė tą šventę, bet ir paskelbė ją privalomą visai Bažnyčiai. XIV a. atsirado pirmosios monstrancijos, grupės žmonių besirenkančių pagarbinti Eucharistinį Jėzų. Vėliau apie XIV-XVI a. eucharistinis kultas labai paplito visame pasaulyje. Apie XVI-XVII a. kaip atsakas protestantų reformai atsiranda 40 valandų adoracijos praktika. 40 dienų tvano, 40 metų dykumoje, 40 dienų Mozė kalbėjo su Dievu ant Sinajaus kalno, 40 dienų Elijas kopė į Horebą, kuriame jis buvo

sustiprintas paslaptina duona iš dangaus. Jėzus praleido 40 dienų dykumoje bei 40 dienų ant žemės po savo prisikėlimo. Bet svarbiausia teologiškai yra 40 valandų, kurias Jėzus praleido kape. Pirmą kartą „keturiasdešimtys valandų“ praktika buvo pradėta 1534 metais Milane. Vėliau, 1556 metais Lorete, jėzuitai 40 valandų Švč. Sakramento garbinimu norėjo pasipriešinti turėjusiam įvykti karnavalui bei orgijoms. Žmonės buvo taip sužavėti malda, gražia liturgija bei giesmėmis, kad visi sugužėjo į Bažnyčią, ir karnavalą teko nutraukti.

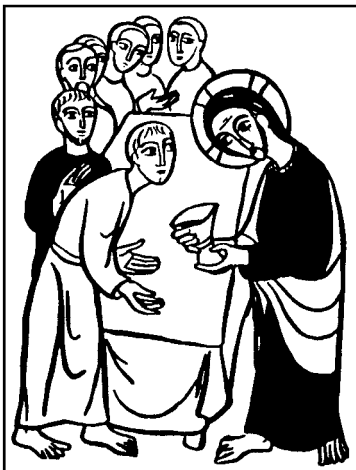
Taip pat atsirado tradicija palaiminti Švenčiausioju Sakramentu po iškilmingos vakarinės maldos. 1874 metais Marija-Marta-Emilija Tamisier pradėjo organizuoti Eucharistines piligrimines keliones, vėliau peraugusias į Eucharistinius kongresus. Pirmoji tokia kelionė buvo suruošta 1874 metais Avinjone. Šiais laikais yra net 70 kongregacijų, turinčių Švenčiausiojo Sakramento vardą.

Dar Bažnyčioje saugomas didžiulis šventųjų paliktas dvasinis lobynas. Tie, kurie kantriai valandų valandas tyloje leido prieš Švenčiausiąjį Sakramentą, gali mums parodyti trumpiausius kelius į Viešpaties artumą Švenčiausiame Sakramente, kur „Viešpats laukia norėdamas parodyti jums malonę“ (Iz 30, 18).

Adoracijoje svarbu:

- * Pastovumas, nes melstis tyloje žmogus turi įprasti.
- * Kantrybė ir ištikimybė net tuomet, kai apninka sausra.
- * Trumpa Dievo Žodžio ištrauka, kuri gali pripildyti tylą.

Parengė Algirdas TOLIATAS (V k.)

Širdis plaka gydytojo rankose...

Kai priimame Komuniją, nuo Dievo artumo, tikėjimo išgyvenimo suvirpa visas žmogaus vidus. Ne jau čia tikras Viešpats? Toks nuolankus, nusizėminęs, trapus. „Pasilik, Viešpatie, mano širdyje, perkeisk ją, pripildyk džiaugsmo. Tegul manoji širdis būna panaši į Tavają...“ Maždaug tokia malda kirba kiekvieno žmogaus širdyje. Širdis? Kas ji yra? Nuolat Dievo perkeičiama, pripildoma, bet vis alkana, besilginti, trokštanti, drebanti per egzaminus, kartais supykusi, sunerimusi arba linksma...

Kaip širdį, tokią subtilią dovaną žmogui, suprasti? Profesorius Vytautas Sirvydis Širdies chirurgijos skyriuje nusijuokia ir patvirtina, kad jam, kaip ir daugeliui, širdis yra meilės, jausmų buveinė bei šaltinis. Medikai į širdį žvelgia kiek kitaip – kaip į „variklį“, be perstojo pumpuojantį kraują. Jie, mediciniškai tyrinėdami širdį, tokį svarbų ir nepakeičiamą organą, visa šiek tiek supaparastina. O juk širdis pirmiausia atsiliepia į aplinką, reaguoja į visus pasikeitimus.

Gydytojas atliko ne vieną sėkmingą širdies persodinimo operaciją. Ligoninėje operacijos, transplantacijos – kasdienybė. Profesoriumi Vytautui persodinti širdį nėra visai bejaušmis dalykas. Tai jaudina, kelia įtampą, juk nuo medikų pastangų priklauso žmogaus gyvybė. O dar baimė: ar pavyks? Todėl rankose laikoma plakanti širdis reikalauja atidumo, milžiniško valingo susikaupimo.

Profesorius Vytautas sako, kad jo pasirinkimas atsидėti širdies ligų gydymui pasisekė. Tuo laiku, kai dar tik studijavo, buvo daromi įvairūs „variklio“ eksperimentai. Radosi visai nauja medicinos mokslo sritis, reikalavusi pirmiausia įdirbti tą „dirvą“. Tad triūsti šioje srityje buvo tartum naujas šansas ieškojimuose, galimybėse išplėsti žinias, pritaikyti naujus gydymo būdus, efektyviau padėti sergančiam žmogui kovoti su liga. Kitos medicinos sritys jau buvo pažengusios toliau, o čia reikėjo ieškoti, daug kas buvo absoliučiai nauja. Darbas su širdimi virto keliu, padėjusiu išbristi iš tuometinės ideologijos, politinių intrigu. Juk pirmoji mediko tarnystė – gydyti žmogų.

Gydymo įstaiga kartu yra ir kraštutinių patirčių vieta. Čia kiekvieną dieną esama skausmo, nevilties ir vis miršta žmonės. Ar įmanoma priprasti? Profesorius Vytautas teigia, kad pirmiausia svarbu išmokti su tuo sugyventi. Mirtis gydytojui iškelia klausimus: gal dar buvo įmanoma padėti, gal dar reikėjo bandyti. Nuo mirties pasprukti neįmanoma. Tai tam tikras Dievo dėsni, kurio nei gydytojas, nei teologas negali išvengti. Gydytojas ir nesiekia pakeisti dėsnių. Jis tiesiog gydo žmogaus ligą.

Gal įmanoma žmogaus transcendentiniškumo ieškoti ir medicinoje? Vytautas Sirvydis sako, kad visas žmogaus egzistavimo stebuklas slypi tikėjime. Turime remtis tikėjimo tiesomis, kurios teikia viltį ir atveria kelią, vertybės, dorovinės normos padeda siekti tikslo. Medicina neprieštarauja tikėjimui. Kunigai ir gydytojai nėra skirtingose barikados pu-

sėse kovojantys priešininkai. Būtų gera, jei šių tarnycių žmonės visada liktų bendradarbiais.

Žmogaus širdį gydančiam Vytautui Sirvydžiui tikėjimas labai svarbus, bet kartu subtilus, asmenišką, širdies gelmėse įsiskverbęs dalykas. Kas jį gali pastiprinti?

Tai Eucharistija, susitikimas su Jėzumi, vykstantis žmogaus širdyje. Tai kartu yra ir bendrystė, ir dėkojimas. Kaip pats gydytojas teigia, toji Eucharistija jo paties išgyvenama daugiau jausmais. Bažnyčioje jis susikaupia, išgyvena rimtį, o tikriausiai pasisemia ir jėgų mediko kasdienybei. Susitikimas su Kristumi – asmeninė patirtis, kurią sunku konkrečiai aptarti. Tai žodžiais nenusakoma tikrovė, kurią kiekvienas asmeniškai priima, išgyvena. Medikas dažniausiai įpratęs galvoti logikos dėsniais, o čia tiek daug vietos jausmui, tikėjimui. Profesoriumi ypač įstrigo Pirmosios Komunijos patirtis. Vaikams buvo surengtos išskilmės. Šio sakramento priėmimui jis pasiruošė dar vokiečių laikais. Mama ir tėvelis buvo tikintys, pamaldūs miestelio žmonės. Prie bažnyčios kunigas mokė vaikus tikėjimo tiesų. Vaikas, besimokydamas pradžios mokykloje, lankė tikybos pamokas, kurias pravedavo parapijos klebonas. Dar pradžios mokyklos laikais būsi-majam gydytojui teko patarnauti Šv. Mišioms. Pašnekovas prisimena ir vyskupo Kazimiero Paltaroko apsilankymą profesoriaus gimtinėje – Južintų miestelyje. Susitikimas vaikams sukėlė nepakartojamą įspūdį.

Kalbėjomės su garsiuoju profesoriumi, o čia pat gydytojai ruošėsi transplantacijai, už durų buvo girdėti pasitarimai, skambėjo vaistų, keistų, egzotiškų įrankių pavadinimai. Darbas virte virė. Net ir mano širdis pradėjo smarkiau dunksėti.

Ligoninėje svarbi kunigo tarnystė, nes gydytojai gydo kūną ir neturi laiko dvasiai. Juk sergantis žmogus nori atsikratyti ne tik ligos, bet ir

dvasioje sustiprėti, jis ieško dvasinės užuovėjos, paguodos. Kaip tik kunigas ir gali žmogų sutvirtinti, nukreipti jo žvilgsnį Dievop, įkvėpti vilties. Žmogus nenori pasiduoti, jis siekia amžinybės ir net beviltiškiausiose situacijose visomis išgalėmis stveriasi už gyvenimo skverno. Ypač sunku buvo sovietmetyje, kai kunigo apsilankymas ligoninėje atrodė nesuportantamas. Net gydytojai nežinojo, kaip elgtis prie ligonio lovos, kai dvasininkas pasirodydavo palatoje. Reikėjo slėptis, bėgti nuo įtarios akies. O ligoniui tokie susitikimai ypač reikalingi, nes suteikia ištvėmės.

Justas JASĖNAS (IV k.)

SEMINARIJOS KRONIKA

Kovo 11 d. – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną vieni klierikai dalyvavo iškilmingoje asistose Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, kiti išrūko Kaunan, dalyvavo Šv. Mišiose Prisikėlimo bažnyčioje, Karo muziejuje spoksojo į lietuviškas patrankas ir aštruosius japonų kardus.

Kovo 14-17 d. – Seminarijos auklėtiniai atliko kelių dienų gavėnios rekolekcijas, kurioms mąstymus apie karalių Dovydą pateikė Kauno Jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Gintaras Vitkus SJ (O kada bus marijonai?).

Kovo 18 d. – Vysk. Jonas Kauneckas suteikė lektorius ir akolito skyrimus 4 ir 5 kursų seminarijos auklėtiniais. Naujieji lektorai džiaugėsi, galėdami Seminarijoje pirmą kartą viešai skaityti skaitinius Šv. Mišių metu, o jauniems akolitams drebėjo rankelės pirmą kartą dalijant Komuniją.

Kovo 18 d. – Iškilmingais vakariniais mišparais buvo pradėta švęsti Seminarijos globėjo šv. Juozapo iškilmė. Mišparams vadovavo Rektorių kun. Robertas Šalaševičius, mąstymą pateikė br. Juozapas Glėbas CFX.

Kovo 19 d. – Šv. Juozapo, Seminarijos globėjo iškilmės Rytmetinei maldai vadovavo kun. Juozapas Minderis. Šv. Mišias aukojo, pamokslą sakė J. Em. Audrys Juozas Kardinolas Bačkis. Kartu meldėsi vyskupas Juozas Tunaitis, Seminarijos vadovybė, dėstytojai, klierikai bei svečiai. Homilijoje ganytojas pabrėžė šv. Juozapo teisumą, priminė tikėjimo svarbą, linkėdamas sau, kunigams ir klierikams niekada netapti vien sakramentų teikimo „profesionalais“, bet tarnystę vykdyti su meile. Kunigas be meilės yra panašus į skambantį varį. Po pietų vyko Markučių dienos centro, neįgaliųjų žmonių darbų apie Bibliją parodos atidarymas. Po to parodytas šio centro dramos grupės ir parengiamojo kurso spektaklis žmogaus (t.p. ir seminaristo) būties tema.

Balandžio 3 d. – Po liturginės praktikos ir gaivių atostogų grįžę į Seminariją meldėmės Dievo Gailėstingumo vainikėlių už mirusį popiežių Joną Paulių II. Rektorių pasidalino keliomis mintimis apie Amžinybės iškeliavusį Šventąjį Tėvą.

Balandžio 4-5 d. – Kursų išvykos po Lietuvos parapijas. Užsienis mūsų neįsileidžia. Pamatėme, kaip visur mūsų laukia, kad esame brangūs ir mylimi, patyrėme, kokie svetingi ir dosnūs Lietuvos žmonės, o ypač klebonai.

Balandžio 7 d. – Seminaristų iniciatyva vyko naktinė vigilija už Joną Paulių II.

Balandžio 8 d. – Popiežiaus Jono Pauliaus II laidotuvių tiesioginę transliaciją iš Vatikano stebėjome per televiziją. Vakare buvo aukojamos iškilmingos gedulinės Šv. Mišios.

Balandžio 9 d. – Seminarijoje vyko tradicinis tarpseminarinis krepšinio turnyras. Deja, šiais metais mūsiškiams nepavyko pasiekti aukščiausių rezultatų. Šis pralaimėjimas dar kartą įrodo, kad laimi protas, o ne jėga. Viliamės, kad laurų pelnysime poezijoje.

Balandžio 10 d. – Autoavarijoje tragiškai žuvo Seminarijos auklėtinis kun. Januš Andruškevič.

Balandžio 16 d. – J.E. vysk. Juozas Tunaitis, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje suteikė kunigystės šventimus mūsų Seminarijos auklėtiniais diakonams Ruslan Vilkel, Valdemar Lisovski ir Adreju Bogdevičiui. Taigi ir Bogdzė jau tapo kunigu Andriumi.

Balandžio 18 d. – Seminarijos bendruomenės atstovai dalyvavo kun. Kazimiero Žemėno laidotuviuose Kaltanėnų bažnyčioje. Tą dieną prasidėjo Romos Popiežiaus rinkimai – konklava. Kai kurie seminaristai dalyvavo adoracijoje Vilniaus Kalvarijų bažnyčioje. Tai štai kodėl taip greitai baigėsi konklava!

Balandžio 19 d. – Popiežiumi išrinktas Benediktas XVI (Joseph Ratzinger). Visas kiemas, auditorijos, salės, kambariai, kopyčios skambėjo: *Habemus papam!*

Balandžio 21 d. – Į naujojo popiežiaus inauguraciją išvyko Seminarijos Rektorių ir I kurso seniūnas M. Sotni-čenka. Seminarija pasaulyje unikali tuo, kad nežinai kada ir kaip tau gali pasisekti.

Balandžio 22 d. – Seminaristų būrys dalyvavo koncerte Vilniaus kongresų rūmuose, kur dirigavo buvęs Seminarijos dėstytojas ir choro vadovas Modestas Pitrenas. O žiūrovai dairėsi ir suprasti negalėjo, kur jie patekė: į kokius atlaidus ar į muzikinę-dvasinę konferenciją.

Balandžio 23 – Bendruomenė dalyvavo Šv. Mišiose ir adoracijoje Šv. Jono brolių vienuolyne, klausė svečio iš Prancūzijos kun. Florian Racine paskaitos apie Eucharistiją.

Balandžio 29 d. – Seminarijoje lankėsi ir konferenciją apie kovą su nuodėme skaitė Peter Herbeck iš JAV evangelizacinio judėjimo. Seminaristai negailėjo plojimų vertėjai.

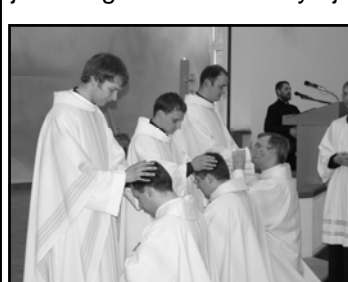
Balandžio 30 d. – Atvirų durų dienos programoje: Šv. Mišios, IV kurso nuolankiai parengtas Seminarijos pristatymas visiems dalyviams.

Gegužės 2 d. – Į Seminariją atvyko Baltstogės (Lenkija) kunigų seminarijos vyriausiasis kursas. Taip jiems čia patiko, kad nenorėjo išvažiuoti.

Gegužės 6 d. – Seminarijon atvažiavo J. Em. Audrys Juozas Kardinolas Bačkis. Ganytojas aukojo Šv. Mišių auką. Po vakarienės visiems, kiek galėjo, bijodamas ekskomunikos, papasakojo apie konklavą. Deja, taip ir nesužinojome, ar kuris iš mūsų buvome tarp kandidatų.

Gegužės 7 d. – Prasidėjo įskaitų savaitė. Suskatome saugotis, kad nepakliūtume į kokią įskaitą, pvz., nepilnamečių arba nepilnapročių.

Gegužės 9 d. – Seminarijoje viešėjo Panevėžio vyskupijos kunigai kartu su Ganytoju Jonu Kaunecku.

Gegužės 9 d. – Pirmą kartą Šv. Mišias mūsų Seminarijos kopyčioje aukojo ir jaudindamiesi pamokslavo neopresbiteriai, šios Alma mater absolventai: kun. Valdemar Lisovski, kun. Ruslan Vilkel ir kun. Andrejus Bogdevičius. Po Šv. Mišių neopresbiteriai suteikė primicijinį palaiminimą bei mie-

lomis dovanomis praturtino mūsų vakarienės stalą.

Gegužės 12 d. – Pirmojo kurso auklėtiniai surengė medium šventę trečiojo ir antrojo kurso broliams, kurie įpusėjo studijas Seminarijoje.

Gegužės 13 d. – Ėjome tradicinį Vilniaus Kalvarijų kryžiaus kelią drauge su Kardinolu, vyskupais, kunigais ir pašvęstojo gyvenimo atstovais.

Gegužės 14 d. – Vasaros sesijos pradžia. Tuo metu seminarijoje nėra laiko nuobodžiauti, nes reikia kada nors ir studijuoti, gana studentauti.

Gegužės 14 d. – Sekminių vigilija, Šv. Mišios, kurioms vadovavo ir mintimis apie Šv. Dvasią homilijoje pasidalino Rektorių kun. Robertas Šalaševičius.

LAIKAS NUSISŪPSOTI

Rekomendacijos atostogoms

Kartą, pasistiprinę angelų bei Seminarijos duona, mes, būrelis klierikų, lyg Emauso mokiniai iš gimtųjų namų, iškeliajome į platųjį pasaulį, kalbėdamiesi bei ginčydami apie daugelį dalykų.

Nė nepastebėjome, kad besišnekučiuodami atsidūrėme Anykščiuose. Kelionėje staigių kalnelių bei posūkių buvome tiek pasupti, jog kai kurie prisiminė, ką pusryčiams valgė. Mus pasitiko klebonas Stanislovas ir pasiteiravo, apie ką kelyje kalbėjomės. Atsakėme, jog apie tai, kas ir dera ištikimiesiems Emauso mokiniams. Tuomet klebonas mus pavedė į motiniškas muziejinkės Rasos rankas! Ji atskleidė visą savo gimtojo Anykščių miesto grožybę. Parodė Antano Baranausko klėtėlę, kur jis vos per kelias vasaras, įkvėptas geros pažįstamos Kristuje, tokios Karolinos, parašė „Anykščių šilelį“.

Sėdėjome ant akmens, kur žymaus rašytojo bei vyskupo rymota. Įsitikinome patys tų vietų įkvėpiamąja galia. Tiesa, anot muziejinkės Rasos, vysk. Antanas Baranauskas, skirtingai nuo Lenino, nebuvo toks rimtas nuo pat vaikystės. Vieną sykį baliuje pas poną jis surišo svečių arklių uodegas. Po šio įvykio jam teko atsisveikinti su tarno postu... Bet kas pasirodė kvaila žmonių akims, Dievas tai išsi-rinko. Taigi ir A. Baranauskas tapo Dievo tarnu. Semi-narijoje jį pravardžiavo Smalaūsiu Jurkštu. Smalaūsis – nes nemėgo praustis, o – Jurkštas, nes labai storai giedodavo. Nors kai kurie istorikai mano, jog Smalaūsiu titulas jam prilipo dar prieš Seminariją.

Dar sužinojome, jog Kaune A. Baranauskas dėstė homiletiką ir buvo Antano Vienuolio dėdė. Vis dėlto Antanas Vienuolis, nors Seminarijoje niekada ir nesimokė, iš dėdės dovanų gavo seną gryčią. Antanas Vienuolis buvo rašytojas, bet išlikę buteliukai liudija jį turėjus dar ir vaistininko pašaukimą. Šis kilnus žmogus išaugino net septynis vaikus (tiesa, penki buvo svetimi). Taip pat turėjo dvi žmonas. Ir visa tai ne dėl kokio nors nepadorumo. Vargšui žmogeliui labai nepasisekė su uošve, kuri buvo slaviškos kilmės ir pasižymėjo ypatingu karingumu.

Aplankėme Stasio Petraškos akmens paveikslų parodą. Karininkas ir elektrikas atrado savyje nepaprastų kūrybinių

galių. Jis iš akmens dulkių suklijuoja nuostabiausius paveikslus. Vienas paveikslas gimsta per tris ar šešis mėnesius.

Rasa mus maloniai nustebino Anykščių siauruku. Geriausiu atveju tikėjomės išvysti vien siaurus bėgius, o išvydome platųjį siauruko pasaulį. Pirmiausia į akį krito *drežinos*. Tai toks aparatas, kuris rieda bėgiais. Vienos panašios į mašinas, kitos – į motociklus, o yra ir mecha-ninės, kuriomis mums nusišypojo laimė netgi pasivažinėti. Tam, kad jos riedėtų, reikia minti pedalus arba tampyti specialią rankeną. Stoties direktorius rodė garvežius, apžiūrėjome gyvulinčius vagonus, šiltą mašinisto vietą (beje, toji vieta tokia šilta, jog vos gali išbūti, mat ten nuolat kūrenamos anglys...). Sužinojome, kad penktas kursas sveria beveik toną, o tiksliau 833,5 kg. Mat mus pasvėrė lyg avinėlius, vežamus

į švie-sųjų rytojų.

Dar būtų galima paporinti apie tai, kaip lankėme neturtėlių rajoną taip vadinamą uodegnamiesčiu (mat namai suremti vienas į kitą) arba kaip lipome per galvas į „Laimės žiburį“, apie paraudusias Dariaus ir Girėno nosis (nuo taršos) ant Puntuko akmens, apie pasivaikščiojimą Šventųjų

Ažuolų girioje, kur mes pra-nykome lyg šventi tarp šventų, kaip baronienė Nykščia skandinosi iš sielvarto, jog jos vaikai nykštukai, ir šitaip dovanojo tautos milžinų miestui pavadinimą, kaip Anykščius kertančioje upėje su Švenčiausiuoju Sakramentu paskendęs klebonas padarė ją Šventąja.

Visko neišpasakosi... Jei norėtumėte ir savo akimis tai išvysti, žinokite, kad vasara prieš akis, o kai kurie keliai veda į Anykščius. Be to, ir klebonas jus mielai kviečia į Onos atlaidus. Žadėjo, jog bus net salius. Jau nekalbant apie kitus fejerverkus... Ką matėme ir girdėjome – skelbiame jums, kad ir jūs turėtumėte bendravimą su mumis. Tai rašome, kad visų džiaugsmas būtų tobulas.

Algirdas TOLIATAS (V k.)

Sveikiname visus, pabaigusius dar vienerius studijų ir įvairiopus lavybos metus. Su dėkingumu prisimename visus, kurie mus palaikė, stiprino ir drąsino. Džiaugiamės visomis dovanomis, sutiktais žmonėmis ir prisimename kelis linksmiausius mūsų studijų perliukus:

Neįtikėtina, kad jūs skaitytumėte užrašus.

Paskaitų metu dėščiau tik tai, kas atitinka sveiką kolūkiečio protą.

Ir jūsų laikas bėga, ir man pinigai eina.

Seminarijoje stengiatės taip nieko į galvą neįsidėti, kad, gink, Dieve, nieko nepatektų, kad išeitumėte kaip *tabula rasa*.

Egzaminas man grėsė didžiuliu netikėtumu išgirsti tai, ko aš niekada nei sakiau, nei girdėjau.

Kažkodėl visi nutarė tylėti kaip komunistai.

Žiūriu į jo veidą ir matau, kad jis nesugadintas jokios minties.

Redaktorius: Saulius BUŽAUSKAS

Bendradarbiai: Algirdas AKELAITIS, Sigitas GRIGAS, Justas JASĖNAS, Vytautas KIRKA, Mantas MASIOKAS, Nerijus PAPIRTIS, Algirdas TOLIATAS, Marius ŽITKAUSKAS

Mūsų adresas:

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
Kalvarijų g. 325
LT – 08420 Vilnius
tel. (8 – 5) 279 62 77
El. paštas: teesie@vks.lcn.lt